

HOTĂRÎRE
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 15 februarie 2016 în mun. Chișinău

Hotărârea integral întocmită la 24 februarie 2016.

Judecătoria Botanica,
Instanța compusă din:

Președintele ședinței,
judecătorul
grefier
cu participarea,

Buhnaci Virgiliu
Bivol Zinida, Cucuetu Victoria

Reprezentantului reclamantului Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale (ANPCI), dl Iurie Gheorghită – președinte, dl Iurie Ciubotaru – vicepreședinte și a avocatei dna Natalia Vladimirov împuternicită în baza mandatului MA nr.0292603 din 01.04.2014, a reprezentantului ANPCI, Cebotari Dumitru, împuternicit prin procura nr. 06/10-15 din 08.10.2015, a reprezentantului pîrîtitului Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din RM dl Andrei Mămăligă împuternicit în baza procurii nr.1-05/168 din 20.06.2014 și a reprezentantului intervenientului accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intellectuală (AGEPI) dna Olga Belei împuternicită prin procura nr.2761 din 19.10.2015 și Rotaru Sergiu împuternicit prin procura nr. 2682 din 30.09.2015

, examinând în ședință publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Națională pentru Protecție Intellectuală (ANPCI) către Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova (AsDAC), intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intellectuală (AGEPI) cu privire la încasarea remunerației de autor,

A CONSTATAT:

Argumentele participanților la proces:

Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale (ANPCI) sa adresat cu cerere de chemare în judecată către Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova (AsDAC) cu privire la încasarea forțată din contul AsDAC în beneficiul reclamantei ANPCI sumele colectate ilegal în calitate de remunerație de autor în perioada 01.08.2012-11.12.2012, precum și sumele colectate ulterior ilegal în calitate de remunerație de autor pentru perioada 01.08.2012 – 11.12.2012 în sumă de 2256821,52 lei (două milioane două sute cincizeci și șase opt sute douăzeci și unu lei 52 bani).

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 21 octombrie 2011 Agenția de Stat pentru Proprietatea Intellectuală (AGEPI), în conformitate cu prevederile art.48 al Legii nr.139 din 02.07.2010 „Privind dreptul de autor și drepturile conexe” a avizat Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI)

cu drept de a activa în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexe ale autorilor, interpreților, producătorilor de fonograme și organizațiilor de difuziune. La data de 12.01.2012 Agenția de Stat Pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) a emis Decizia cu nr. 1/57 privind avizarea Asociației Naționale pentru Protecția Creației Intelectuale (ANPCI) în calitate de organizație de gestiune colectivă, care a fost publicată în Monitorul Oficial al RM din 20.01.2012 (nr. 16-18).

La fel, a menționat că AGEPI a avizat ANPCI în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru toate categoriile de drepturi de autor și conexe existente și pentru toate genurile de activitate care presupun utilizarea lor.

De asemenea, reclamanta a mai indicat că în conformitate cu art.35 al Legii nr.293-XIII din 23.11.1994 „Privind dreptul de autor și drepturile conexe”, AGEPI a eliberat Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC) un certificat la data de 14.12.2010, prin care aceasta a fost desemnată să elibereze beneficiarilor licențe pe tot teritoriul Republicii Moldova pentru valorificarea obiectelor drepturilor de autor și a drepturilor conexe ale interpreților, pe un termen de doi ani: 01.08.2010-31.07.2012. Însă, la data de 02.07.2010 a fost adoptată o lege nouă, Legea nr.139 „Privind dreptul de autor și drepturile conexe”, care a intrat în vigoare la data de 01.01.2011, și, odată cu adoptarea legii noi, vechea Lege nr.293-XIII din 23.11.94 a fost abrogată (art.69 alin.(1) și (2) al Legii nr.139 din 02.07.2010), iar concomitent cu aceasta ar fi fost anulat și Certificatul acordat AsDAC de către AGEPI, deoarece acesta a fost eliberat în temeiul art.35 din legea veche. Reclamanta a menționat că acest fapt, este prevăzut expres și în art. 70 a Legii nr.139 din 02.07.2010 - „Aplicabilitatea”, care nu presupune măsuri de validitate și prolongare a Certificatelor, emise în temeiul Legii nr.293-XIII din 23.11.1994.

Cu toate acestea, reclamanta ANPCI a menționat, că după data de 01.08.2012 AsDAC și-a continuat în mod ilegal activitatea de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe, eliberând în continuare utilizatorilor licențe și încasând în continuare remunerația de autor, atât în baza licențelor noi eliberate, cât și în baza licențelor eliberate anterior.

La data de 05.12.2012 AGEPI a emis Decizia cu nr. 2/2146 de avizare a AsDAC pentru gestiunea unor categorii restrânse de drepturi de autor și conexe de exemplu: AsDAC nu este în drept să încaseze de la posturile de radio și TV remunerație de autor pentru comunicarea în public a operelor și obiectelor de drepturi conexe), care s-a publicat în Monitorul Oficial din data de 11.12.2012.

Totodată, reclamanta a relevat că în conformitate cu art. 48 alin.(1) din Legea nr. 139 din 02.07.2010 „Privind dreptul de autor și drepturile conexe”, autorii, interpreții, producătorii de fonograme, producătorii de videograme, precum și alți titulari ai dreptului de autor și ai drepturilor conexe pot din proprie inițiativă înființa organizații de gestiune colectivă a drepturilor lor patrimoniale (denumite în continuare organizații de gestiune colectivă).

Conform art.49 al Legii nr. 139 din 02.07.2010, organizația de gestiune colectivă exercită, în numele titularilor de drepturi următoarele atribuții: „eliberează utilizatorilor licențe pentru valorificarea operelor sau obiectelor drepturilor conexe; „negociază cu utilizatorii cuantumul remunerației...”; „acumulează remunerația stipulată...” etc..

Astfel, reclamanta a menționat că în contextul celor expuse în perioada 01.08.2012-11.12.2012 - unica organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și drepturilor conexe pe teritoriul Republicii Moldova, legal înregistrată și avizată de către

AGEPI în conformitate cu legislația în vigoare a fost Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale (ANPCI). Ținând cont de faptul că, activitatea în calitate de organizație de gestiune colectivă presupune eliberarea de licențe din numele titularilor de drepturi de autor și conexe și încasarea remunerației de autor, AsDAC în perioada 01.08.2012-11.12.2012 a activat ilegal, nefiind avizată în modul corespunzător în conformitate cu legislația în vigoare, a eliberat licențe din numele titularilor de drepturi, prejudiciind astfel drepturile și interesele legale ale acestora (ale autorilor, interpreților și producătorilor de fonograme/ videograme), totodată, aducând prejudicii și punând impedimente în activitatea legală a Asociației Naționale pentru Protecția Creației Intellectuale (ANPCI).

ANPCI sesizând organele abilitate privind activitatea ilegală a AsDAC, Procuratura sectorului Botanica a emis ordonanța din 09 noiembrie 2013 de începere a urmăririi penale împotriva conducerii AsDAC în baza art.241 alin.(2) lit. b). c) și f) din Codul Penal (dosar nr. 2012428075).

De asemenea, reclamanta a menționat că suplimentar AGEPI prin scrisorile sale nr. 2030 din 13.11.2012 emise în adresa AsDAC și nr. 2035 din 14.11.2012 în adresa ANPCI a obligat AsDAC să transfere ANPCI toate sumele de bani, acumulate ilegal în perioada respectivă pentru a fi distribuite titularilor de drepturi de autor și conexe, însă pînă la moment AsDAC nu și-a onorat obligațiunile.

Totodată, prin cererea suplimentară reclamanta ANPCI, a menționat, *inter alia*, că de nenumărate ori, ANPCI a solicitat de la AsDAC prin mai multe adresări amicale și oficiale - la data de 21.01.2013 cu nr.23/01-13, înregistrat la AsDAC cu nr.46 din 21.01.2013, la data de 01 iulie 2013 prin scrisoarea cu nr.01.07.2013 cu aviz recomandat, să-i fie transmise sumele colectate în calitate de remunerație de autor, însă pînă în prezent AsDAC nu a executat această solicitare.

Suplimentar reclamanta ANPCI a mai menționat, că din sumele colectate de Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC) cu titlu de remunerația de autor, sumele în mărime de 30% se rețin de către Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC) cu titlu de comision, sumele în mărime de 4% se rețin de către Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC) cu titlu de fondul de promovare, sumele în mărime de 5% se rețin de către Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC) cu titlu de fondul de ajutoare, în total 39% din sumele colectate de Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC) cu titlu de remunerația de autor, sunt reținute și folosite ilegal de însăși Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC) și nu sunt repartizate către autori. Ca urmare, 39% din sumele colectate ilegal în calitate de remunerație de autor în perioada: 01.08.2012-11.12.2012, precum și sumele colectate ulterior ilegal în calitate de remunerație de autor pentru perioada 01.08.2012-11.12.2012 și anume suma de 880 160,38 lei ar fi una incontestabil încasată ilegal.

Drept urmare, reclamanta ANPCI consideră că remunerația de autor colectată de către AsDAC în mărime de 2 256 821,52 lei urmează a fi încasată forțat în beneficiul ANPCI.

Reprezentanții reclamantei Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale (ANPCI), președintele Iurie Gheoghiță și avocata Natalia Vladimirov, în ședința de judecată a susținut acțiunea și a solicitat admiterea acesteia în totalitate.

Pîrîta Asociația „Drepturi de Autor și Conexa” din RM (AsDAC) nu a recunoscut acțiunea, o consideră nefondată și neîntemeiată, ce urmează a fi respinsă integral.

În formularea apărării, pîrîta AsDAC a menționat că este o asociație obștească necomercială și nonguvernamentală cu drept de persoană juridică. Aceasta a fost constituită prin libera asociere a autorilor și interpreților și are ca activitate gestiunea/administrarea pe principii colective a drepturilor patrimoniale de autor și a drepturilor conexe.

Totodată, pîrîta a relevat faptul că prin Decizia sa din 14.10.2010 AGEPI a desemnat AsDAC în calitate de organizație de gestiune colectivă cu dreptul de a elibera licențe și colecta remunerație pentru autori și interpreți pentru o perioadă de 2 ani cu începere din 01.08.2010, adică pînă pe 01.08.2012, eliberînd pe numele AsDAC certificatul corespunzător. Decizia AGEPI din 14.12.2010 a fost contestată, inclusiv de către ANPCI, în instanța de judecată, însă aceasta a fost menținută în vigoare fără careva modificări.

De asemenea, AsDAC a remarcat că în data de 12.01.2012 prin Decizia sa cu nr.1/57 AGEPI a avizat ANPCI în calitate de organizație de gestiune pentru drepturile de autor și conexe, publicată în Monitorul Oficial al RM nr.16-18 din 20.01.2012. În același timp, a remarcat faptul că în decizia indicată supra, AGEPI menționează expres, că *Gestiunea drepturilor de către ANPCI se va realiza pentru titularii de drepturi (autori, interpreți) membri ai acestei organizații*, ceea ce în practică presupune că AGEPI a avizat ANPCI cu drepturi limitate, iar reclamanta ANPCI are dreptul să elibereze licențe și să colecteze remunerația de autor cuvenită doar pentru titularii de drepturi (autori și interpreți) care sunt membri ai respectivei asociații, neavînd dreptul să elibereze licențe și să colecteze remunerație de autor pentru titularii de drepturi (autori/interpreți) membri ai altor organizații de gestiune colectivă, inclusiv AsDAC .

De asemenea, a subliniat faptul că prin Decizia definitivă și irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 12.09.2012, Curtea a reconfirmat și constatat faptul că Decizia AGEPI nr.1/57 privind avizarea ANPCI se referă strict la membrii acesteia.

La fel, pîrîta a menționat că ANPCI a contestat în instanța de judecată Decizia AGEPI nr.1/57 solicitînd excluderea sintagmei care o limitează în drepturi („Gestiunea drepturilor de către ANPCI se va realiza pentru titularii de drepturi (autori, interpreți) membri ai acestei organizații”), însă instanța a menținut, irevocabil, în vigoare Decizia nr.1/57 fără careva modificări.

Totodată, pîrîta AsDAC a indicat că avînd în vedere că pe data de 01.08.2012 expira termenul de valabilitate al certificatului AsDAC eliberat de către AGEPI în temeiul Deciziei din 14.10.2010, AGEPI pe data de 13.07.2012 a organizat o ședință privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă pretendente (AsDAC, ANCO, ORDA, ReproMold).

Însă, la cererea ANPCI, prin Încheierea Curții de Apel Chișinău din 13.07.2012, cu titlu de măsură de asigurare a acțiunii, a fost suspendată procedura de avizare, iar prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 04.10.2012 a fost recunoscută ilegală și anulată încheierea respectivă și respins demersul ANPCI cu privire la suspendarea procedurii de avizare ca neîntemeiat.

Astfel, AGEPI, ulterior, a convocat iarăși ședința în vederea avizării, însă, prin Încheierea Curții de Apel Chișinău din 24.10.2012, din nou la cererea ANPCI, cu titlu de măsură de asigurare a acțiunii, a fost suspendată procedura de avizare, iar prin Decizia

Curții Supreme de Justiție din 05.12.2012 a fost, și de această dată, recunoscută ca fiind ilegală și anulată încheierea dată.

Pîrîta, a indicat că în ceea ce privește sumele colectate de către AsDAC cu titlu de remunerație de autor în perioada 01.08.2012-10.12.2012, avînd în vedere că prin Decizia sa cu nr.1/57 din 12.01.2012 AGEPI a avizat ANPCI cu drepturi limitate adică să gestioneze drepturile doar a titularilor (autori, interpreți) care sunt membri ai acestei organizații, fapt confirmat și prin Decizia definitivă și irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 12.09.2012, ceea ce înseamnă că ANPCI nu avea dreptul să gestioneze drepturile autorilor reprezentați de către AsDAC cu titlu exclusiv și dat fiind că procedura de avizare a AsDAC era suspendată la cererea ANPCI prin încheierile Curții de Apel menționate supra, ulterior casate și recunoscute ca fiind ilegale de către Curtea Supremă de Justiție, AsDAC prin scrisoarea sa cu nr.1-07/387 din 31.07.2012 s-a adresat AGEPI-ului, ca aceasta în calitate sa de autoritate publică ce supraveghează și monitorizează activitatea OGC-lor să comunice AsDAC ce să facă și cum să procedeze în situația iscată.

Prin scrisoarea sa cu nr.1436 din 10.08.2012, AGEPI, în virtutea calității sale de autoritate de stat în domeniul respectiv, i-a recunoscut și confirmat dreptul AsDAC de a activa în continuare în temeiul statutului său și a contractelor pe care le are semnate cu titularii de drepturi (autori și interpreți) și/sau cu alte OGC-ri din străinătate, pînă la emiterea unei decizii de avizare în modul stabilit.

De asemenea, prin scrisoarea sa cu nr.1917 din 23.10.2012 perfectată în adresa organizației „Rosiiscoe Avtorscoe Obșestvo” (RAO), AGEPI a reiterat cele specificate în scrisoarea sa cu nr.1436 din 10.08.2012, reconfirmînd dreptul AsDAC de a activa începînd cu data 01.08.2012 pînă la emiterea unei decizii de avizare în modul stabilit.

Ulterior, pîrîta AsDAC menționează că pentru a pune capăt oricăror speculații și interpretări abuzive și eronate privind sumele colectate de către AsDAC în perioada litigioasă 01.08.2012-10.12.2012, prin Decizia de avizare cu nr.3/1566 din 20.09.2013 publicată în Monitorul Oficial al RM din 04.10.2013, AGEPI a decis ca sumele acumulate de OGC în perioada 01.08.2012-10.12.2012 vor fi distribuite titularilor de drepturi prin intermediul organizațiilor menționate la pct.5 (AsDAC fiind indicată în pct.5.2) în baza rapoartelor prezentate de către utilizatori în funcție de repertoriul gestionat de către organizațiile menționate.

Drept urmare, statutul și destinația sumelor colectate de către AsDAC în perioada 01.08.2012-10.12.2012 a fost reglementat prin act administrativ cu putere normativă publicat în Monitorul Oficial al RM.

Astfel, AsDAC indică că prin pct.6 al Deciziei AGEPI se confirmă incontestabil dreptul AsDAC de a colecta remunerația de autor în perioada litigioasă, or nu poți să distribuie anumite sume în cazul în care nu ai fi avut dreptul de a le colecta.

Ulterior, remunerația acumulată în perioada litigioasă a fost distribuită titularilor de drepturi (autori și interpreți) ai căror opere au fost valorificate în strictă conformitate cu prevederile art.49 alin.1 lit”d” din Legea nr.139/02.07.2010 și pct.6 al Deciziei AGEPI nr.3/1566, fapt ce se confirmă prin Nota Contabilă anexată la referință, precum și prin actul de control al AGEPI cu nr. 8/3 din 23.05.2014.

De asemenea, pîrîta a mai menționat faptul că AsDAC dispune de numeroase Hotărîri Judecătorești definitive și irevocabile privind încasarea din contul agenților economici în beneficiul AsDAC a remunerației de autor pentru perioade ce includ și perioada litigioasă, anexînd copiile hotărîrilor judecătorești. Astfel, hotărîrile

judecătorești respective reconfirmă fără echivoc dreptul AsDAC de a colecta remunerație de autor în perioada 01.08.2012 – 10.12.2012 și este de netăgăduit cum s-ar putea încasa din contul AsDAC remunerația în beneficiul ANPCI inclusiv prin intermediul unor hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

Totodată, a menționat că în rezultatul controlului efectuat de către AGEPI în anul 2013, s-a constatat că ANPCI pe parcursul anului 2012, a acumulat sume cu titlu de remunerație în mărime totală de 131 701,85 lei, iar banii acumulați de către ANPCI pe parcursul anului 2012 nu au fost distribuiți, ceea ce demonstrează că remunerația de autor încasată n-a fost distribuită conform unei scheme de repartizare a remunerației de autor din motive absolute neclare, dar a fost utilizată în alte destinații.

În concluzie, în lumina argumentelor și probelor prezentate reprezentantul pârâtului Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din RM (AsDAC) dl Mămăligă Andrei a solicitat respingerea integrală a acțiunii ca fiind nefondată.

Intervenientul accesoriu AGEPI în ședință de judecată a declarat că conform Deciziei AGEPI nr.1/57 din 12.01.2012, publicată în Monitorul Oficial nr.16-18 din 20.01.2012, ANPCI a fost avizată să gestioneze drepturile de autor și conexe doar pentru titularii de drepturi care sunt membri ai acestei organizații. Legalitatea avizării ANPCI, a fost confirmată prin Decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 12.09.12. Colegiul CSJ a precizat că Decizia AGEPI nr.1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI nu a lezat nici într-un fel drepturile AsDAC și Asociației Naționale „Copyright” (ANCO), deoarece avizarea ANPCI s-a referit la gestiunea drepturilor doar pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații.

În privința prevederii art.70 din Legea nr. 139/2010, AGEPI a precizat că acesta se referă la aplicabilitatea termenelor de protecție a operelor, fapt constatat și în Decizia CSJ din 12.09.2012 care menționează că prin avizarea ANPCI nu au fost aduse atingeri legalității avizelor obținute în baza Legii nr.293-XIII din 23.11.1994 privind dreptul de autor și drepturile conexe, în vigoare pînă la 31.12.2010, care și-au păstrat valabilitatea pînă la momentul expirării lor 01.08.2012

AGEPI a mai indicat că în perioada 01.08.2012-11.12.2012, AsDAC nu a fost în drept să elibereze beneficiarilor licențe, respectiv, nu a putut solicita de la utilizatori nici achitarea remunerației de autor.

Totuși, cu toate acestea, reieșind din prevederile Legii nr. 139/2010, organizația de gestiune colectivă acumulează remunerația stipulată în licențele eliberate și/sau pe cea care este datorată în virtutea dreptului la o remunerație echitabilă (drept din gestiunea sa).

Astfel, în temeiul licențelor eliberate pînă la 01.08.2012, AsDAC a putut acumula pe contul său remunerația de autor pînă la sfîrșitul anului financiar - 31.12.2012.

În aceste condiții, AGEPI consideră eronată afirmația ANPCI în ceea ce privește ratarea posibilității de obținere a comisionului de administrare pentru acoperirea cheltuielilor, deoarece comisionul pe care este în drept să-l rețină organizația de gestiune colectivă, în conformitate cu legislația în vigoare, este dedus din cheltuielile efective aferente gestionării drepturilor. Respectiv, în cazul în care AsDAC a suportat efectiv careva cheltuieli ca urmare a eliberării licențelor, aceasta este în drept să rețină și un comision de administrare, iar cheltuielile ANPCI provenite din chirie, deplasări, salarizare, nu pot depăși limita comisionului de administrare în dependență de sumele colectate din licențele eliberate.

La 05.12.2012, AGEPI a emis Decizia nr.2/2146, publicată în Monitorul Oficial nr.252-253 din 11.12.2012, prin care au fost avizate AsDAC și Oficiul Republican al Dreptului de Autor (ORDA), cu delimitarea categoriilor de drepturi, astfel încât în dependență de modul de valorificare a obiectelor protejate de dreptul de autor și/sau drepturile conexe este indicat OGC-ul corespunzător.

Deoarece Decizia nr.2/2146 din 05.12.12 a fost contestată de mai multe organizații de gestiune colectivă, la 20.09.2013, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă din cadrul AGEPI, prin Decizia nr.3/1566 a decis avizarea tuturor organizațiilor de gestiune colectivă să administreze, de sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune.

Decizia nr.3/1566 a intrat în vigoare la 04.10.2013, fiind publicată în Monitorul Oficial nr.216-220, iar conform pct.4 a fost abrogată Decizia AGEPI nr.2/2146 din 05.12.2012.

Cu referire la răspunsul AGEPI nr.1524 din 12.09.2013, la care face referire reclamanta ANPCI, intervenienta AGEPI a atras atenția că afirmația citată de către ANPCI în cererea sa de chemare în judecată se referă la remunerația datorată pentru fonograme dar nu pentru drepturile de autor.

În ceea ce privește, obligația ANPCI de a achita remunerația către VOIS (Всероссийская Организация Интеллектуальной Собственности), care reprezintă drepturile **producătorilor de fonograme** din Federația Rusă, conform clauzelor contractuale, această obligație este valabilă începând cu data semnării contractului.

Astfel, AGEPI a indicat că VOIS urmează să primească remunerația acumulată de ANPCI în baza licențelor sale, deoarece *remunerația acumulată de AsDAC pînă la 31.12.2012 nu se referea la producătorii de fonograme*, acest drept aparținând altei organizații și anume AN „Copyright”.

Astfel, în cadrul ședinței de judecată reprezentantul intervenientului accesoriu AGEPI dna Olga Belei, menționînd că dat fiind că AsDAC a distribuit remunerația acumulată în perioada 01.08.2012 – 11.12.2012 conform prevederilor pct.6 din Decizia AGEPI nr.3/1566, consideră că acțiunea ANPCI este neîntemeiată și a solicitat respingerea acesteia.

Aprecierea instanței:

Audiind argumentele participanților la proces, studiind complex și multiaspectual materialele cauzei, instanța consideră că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată și urmează a fi respinsă integral din următoarele considerente:

Conform prevederilor art.118 alin.(1) Cod de Procedură Civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, instanța a stabilit că reclamanta Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale, precum și pîrîta Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din RM sunt asociații obștești necomerciale și nonguvernamentale cu drept de persoană juridică, constituite prin libera asociere a titularilor de drepturi (autori și interpreți), care au ca activitate gestiunea pe bază de principii colective drepturile patrimoniale de autor și a drepturilor conexe.

În conformitate cu prevederile art.49 din Legea nr.139 din 02.07.2010 “Privind

dreptul de autor și drepturile conexe” (Legea nr.139/02.07.2010), principalele atribuții ale organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor constau în eliberarea licențelor, colectarea remunerației de autor indicată în licențele eliberate și, ulterior, distribuirea acesteia (remunerației) către titularii de drepturi (autori și interpreți) ale căror opere au fost valorificate.

Reclamanta ANPCI, în motivarea și argumentarea acțiunii sale, indică faptul precum că AsDAC neavînd dreptul în perioada 01.08.2012 – 10.12.2012 să colecteze remunerație de autor, pîrîta ar fi colectat ilegal suma de 2 256 821,52 lei cu titlu de remunerație de autor, respectiv remunerația colectată de către pîrîta AsDAC ar trebui transferată în contul ANPCI pentru a fi distribuită titularilor de drepturi (autori și interpreți), deoarece, în viziunea reclamantei, ANPCI ar fi unica organizație de gestiune legal avizată.

Instanța notează că în cadrul examinării procesului civil, s-a constatat faptul că în data de 12.01.2012, AGEPI prin Decizia nr.1/57 a avizat ANPCI în calitate de organizație de gestiune pentru drepturile de autor și conexe, publicată în Monitorul Oficial al RM nr.16-18 din 20.01.2012.

Conform Deciziei enunțate, AGEPI a menționat că *gestiunea drepturilor de către ANPCI se va realiza pentru titularii de drepturi (autori, interpreți) membri ai acestei organizații.*

Prin urmare, AGEPI în calitate de autoritate de stat de reglementare în domeniul drepturilor de autor și drepturilor conexe, a avizat reclamanta ANPCI cu drepturi limitate, fapt ce presupune că reclamanta are dreptul să elibereze licențe și să colecteze remunerația de autor convenită doar pentru titularii de drepturi (autori și interpreți) care sunt membri ai săi în bază de contract, neavînd dreptul și împuternicirea să elibereze licențe și să colecteze remunerație de autor pentru titularii de drepturi (autori/interpreți) membri ai altor organizații de gestiune colectivă, în speță AsDAC.

De asemenea, instanța de judecată reține că prin Decizia definitivă și irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 12.09.2012, Curtea a menționat și constatat faptul că avizarea reclamantei ANPCI efectuată în temeiul Deciziei AGEPI nr.1/57 se referă doar la membrii ANPCI, fără să aducă atingere și să lezeze drepturile gestionate de către AsDAC .

Potrivit art.123 alin.(2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă nu se cer a fi dovedite și nici nu pot fi contestate.

La fel, instanța a constatat faptul că reclamanta ANPCI a contestat în instanța de judecată Decizia sa de avizare nr.1/57 din 12.01.2012 și a solicitat excluderea sintagmei care o limitează în drepturi („*Gestiunea drepturilor de către ANPCI se va realiza pentru titularii de drepturi (autori, interpreți) membri ai acestei organizații*”), însă prin Hotărîrea Judecătoriai Rîșcani a mun.Chișinău din 01.11.2013, rămasă irevocabilă prin neatacare, instanța a respins cererea ANPCI și a menținut în vigoare fără careva modificări Decizia de avizare nr.1/57.

Totodată, instanța reține că AGEPI prin Decizia din 14.10.2010 a desemnat pîrîta AsDAC să activeze în calitate de organizație de gestiune colectivă , cu dreptul de a elibera licențe și colecta remunerație pentru autori și interpreți pentru o perioadă de 2 ani cu începere din 01.08.2010, pînă pe 01.08.2012, eliberînd pe numele AsDAC certificatul corespunzător.

Decizia AGEPI din 14.12.2010 a fost contestată în instanța de judecată, inclusiv de către reclamanta ANPCI, însă aceasta a fost menținută în vigoare fără careva modificări.

Ulterior, dat fiind că la 01.08.2012 expira termenul de valabilitate al certificatului AsDAC eliberat de către AGEPI în temeiul Deciziei din 14.10.2010, precum și că reclamanta ANPCI a fost avizată să gestioneze doar drepturile membrilor săi, AGEPI a stabilit pentru data de 13.07.2012 o ședință cu privire la avizarea organizațiilor de gestiune colectivă pretendente (AsDAC, ANCO, ORDA, ReproMold).

Însă, prin Încheierea Curții de Apel Chișinău din 13.07.2012, la cererea ANPCI, cu titlu de măsură de asigurare a acțiunii, a fost suspendată procedura de avizare, iar prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 04.10.2012 a fost recunoscută ilegală și anulată încheierea respectivă, instanța respingând, totodată, cererea ANPCI privind asigurarea acțiunii ca neîntemeiată.

Astfel, AGEPI a convocat o nouă ședință cu privire la avizarea organizațiilor de gestiune colectivă, însă, prin Încheierea Curții de Apel Chișinău din 24.10.2012, de asemenea la cererea ANPCI, cu titlu de măsură de asigurare a acțiunii, a fost suspendată procedura de avizare, iar prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 05.12.2012 a fost anulată încheierea de asigurare și respinsă cererea de asigurare a ANPCI cu privire la suspendarea procedurii de avizare ca fiind nefondată.

Prin urmare, ținând cont de faptul că AGEPI prin Decizia nr.1/57 din 12.01.2012 a avizat ANPCI să gestioneze drepturile titularilor (autori, interpreți) care sunt membri ai acestei organizații, precum și că procedura cu privire la avizarea organizațiilor de gestiune colectivă printre care și pîrîta AsDAC, demarată de către AGEPI era suspendată la cererea ANPCI, AsDAC prin scrisoarea sa cu nr.1-07/387 din 31.07.2012 s-a adresat AGEPI, ca aceasta în calitate de autoritate publică ce supraveghează și monitorizează activitatea OGC-lor să comunice pîrîtei ce să facă și cum să procedeze în situația respectivă.

Prin scrisoarea cu nr.1436 din 10.08.2012, AGEPI, în calitate sa de autoritate de stat în domeniul respectiv, a confirmat dreptul AsDAC de a activa în continuare în temeiul statutului său și a contractelor pe care le are semnate cu titularii de drepturi (autori și interpreți) și/sau cu alte OGC-ri din străinătate, pînă la emiterea unei decizii de avizare în modul stabilit.

De asemenea, prin scrisoarea cu nr.1917 din 23.10.2012 adresată organizației Rosiiscoe Avtorscoe Obșestvo (RAO), AGEPI reconfirmă cele specificate în scrisoarea cu nr.1436 din 10.08.2012, menționînd că AsDAC poate activa începînd cu data 01.08.2012 pînă la emiterea unei decizii de avizare în modul stabilit.

În ceea ce privește scrisorile AGEPI nr.2030 din 13.11.2012 și nr.2035 din 14.11.2012, invocate de reclamantă drept suport al pretențiilor sale, prin care AGEPI indica la acel moment că sumele acumulate cu titlu de remunerație de autor în perioada litigioasă, inclusiv cele acumulate de către AsDAC, urmau să fie distribuite de către ANPCI, instanța reține că în ședința de judecată reprezentantul AGEPI a indicat faptul că poziția expusă de către AGEPI în scrisorile respective reflectau situația și circumstanțele la data respectivă (13-14.11.2012). Și anume la momentul dat, unica organizație care dispunea de aviz era ANPCI, deoarece celelalte organizații printre care și AsDAC nu puteau fi avizate în modul prevăzut de Legea nr.139/2010 din considerentul că procedura de avizare organizată de către AGEPI a fost suspendată prin încheierile instanțelor de judecată la cererea ANPCI.

Însă ulterior, după anularea măsurilor de asigurare, în data de 05.12.2012 AGEPI prin Decizia nr.2/2146, publicată în Monitorul Oficial al RM din 11.12.2012, a avizat AsDAC în calitate de organizație de gestiune colectivă.

Deoarece, Decizia nr.2/2146 din 05.12.2012 a fost contestată de mai multe organizații de gestiune colectivă, la 20.09.2013 Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă din cadrul AGEPI a decis (re)avizarea organizațiilor de gestiune colectivă să administreze, de sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune prin Decizia nr.3/1566.

Decizia nr.3/1566 a fost publicată în Monitorul Oficial nr.216-220 din 04.10.2013, iar conform pct.4 a fost abrogată Decizia AGEPI nr.2/2146 din 05.12.2012.

Instanța remarcă că Prin Decizia nr.3/1566, AGEPI în calitate de autoritate de reglementare s-a pronunțat și în privința sumelor colectate cu titlu de remunerație de autor în perioada litigioasă **01.08.2012 – 10.12.2012**, inclusiv de către pârta AsDAC.

Astfel, conform pct.6 al Deciziei date, se menționează că sumele acumulate de organizațiile de gestiune colectivă în perioada 01.08.2012-10.12.2012 vor fi distribuite titularilor de drepturi prin intermediul organizațiilor menționate la pct.5 (AsDAC indicată la pct.5.2) în baza rapoartelor prezentate de către utilizatori în funcție de repertoriul gestionat de către organizațiile menționate.

Prin urmare, instanța constată că statutul juridic al sumelor colectate în perioada litigioasă **01.08.2012-10.12.2012**, a fost reglementat prin act administrativ, opozabil și obligatoriu tuturor persoanelor fizice și juridice, autorităților private și de stat, stabilindu-se cu titlu normativ ca organizațiile de gestiune colectivă, inclusiv pârta AsDAC să distribuie sumele colectate în perioada litigioasă, către titularii de drepturi (autori și interpreți) conform rapoartelor privind creațiile valorificate prezentate de utilizatori.

De asemenea, instanța de judecată notează că în caz de divergență dintre prevederile unui act administrativ și conținutul unor scrisori, prevalează prevederile actului administrativ. Or, scrisorile autorităților publice nu reprezintă și nu sunt considerate în sine acte juridice generatoare de drepturi și obligații, deoarece acestea reflectă simpla opinie a autorității emitente asupra unui fapt, în virtutea împrejurărilor și circumstanțelor existente la acel moment.

Așa fiind, în speță prin prisma celor descrise mai sus, instanța apreciază critic argumentele reclamantei ANPCI, precum că AsDAC ilegal ar fi activat în perioada litigioasă 01.08.2012 – 10.12.2012, iar sumele colectate în perioada respectivă ar trebui încasate în beneficiul ANPCI pentru a fi distribuite către titularii de drepturi (autori, interpreți), deoarece argumentele respective vin în contradicție directă cu prevederilor pct.6 din Decizia AGEPI nr.3/1566 publicată în Monitorul Oficial al RM din 04.10.2013.

De asemenea, instanța de judecată nu poate reține argumentul reclamantei ANPCI precum că Decizia AGEPI nr.3/1566 în opinia sa este una ilegală deoarece ANPCI a contestat-o în instanța de judecată, deoarece în sensul Legii Contenciosului Administrativ, orice act administrativ contestat se prezumă și se consideră a fi legal pînă nu este anulat printr-o hotărîre judecătorească definitivă și irevocabilă. Mai mult decît atît, potrivit declarațiilor participanților la proces, prima instanță a respins ca nefondată cererea ANPCI cu privire la anularea Deciziei nr.3/1566.

La fel, instanța de judecată reține că în cadrul examinării cauzei, s-a constatat că remunerația acumulată de către AsDAC în perioada **01.08.2012 – 10.12.2012** a fost distribuită titularilor de drepturi (autori și interpreți) ai căror opere au fost valorificate în

conformitate cu prevederile art.49 alin.1 lit”d” din Legea nr.139/02.07.2010 și pct.6 al Deciziei AGEPI nr.3/1566, fapt ce se confirmă prin Nota informativă privind distribuirea remunerației de către AsDAC ce vizează perioada 01.08 – 10.12.2012, anexată la materialele cauzei, precum și prin actul de control al AGEPI nr. 8/3 din 23.05.2014 privind activitatea AsDAC desfășurată în perioada de referință.

În același timp, instanța remarcă faptul că la data de 06.06.2013, AGEPI a verificat activitatea desfășurată de către ANPCI în perioada 20.01 – 31.12.2012, ce include și perioada litigioasă.

Astfel, în rezultatul controlului a fost întocmit actul de control nr.5 din 05.07.2013 în cadrul căruia AGEPI a stabilit și indicat faptul că ANPCI pe parcursul anului 2012, a acumulat sume cu titlu de remunerație în mărime totală de 131 701,85 lei, iar banii acumulați de către ANPCI pe parcursul anului 2012 nu au fost distribuiți, ceea ce demonstrează că remunerația de autor încasată n-a fost distribuită conform unei scheme de repartizare a remunerației de autor din motive absolute neclare, dar a fost utilizată în alte destinații, contrar prevederilor pct.6 al Deciziei AGEPI nr.3/1566 și art.49 din Legea nr.139/02.07.2010.

De asemenea, instanța de judecată notează că nu poate reține argumentul reclamantei ANPCI precum că Procuratura Botanică la data de 09.11.2012 a pornit o cauză penală împotriva conducerii AsDAC, fapt care în opinia sa ar dovedi că AsDAC ar fi colectat ilegal remunerația de autor în perioada 01.08.2012-11.12.2012, deoarece procesul penal reprezintă o activitate reglementată de lege, desfășurată de organe competente avînd ca scop colectarea probelor necesare cu privire la existența sau inexistența unei infracțiuni [...], iar conform art.8 din Codul de Procedură Penală, persoana acuzată de săvîrșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu-i va fi dovedită în modul corespunzător și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Tot aici, instanța relevă că procesul penal respectiv a fost clasat și redeschis de mai multe ori, iar pînă la moment nu există o finalitate pe marginea acestuia.

În final, instanța menționează că potrivit practicii judiciare a Curții Europene, Înalta Curte a statuat că textul art. 6 al Convenției obligă instanțele să-și argumenteze deciziile luate, însă, această obligație nu poate fi înțeleasă în sensul că ele trebuie să răspundă în mod detaliat la fiecare argument al părților procesului.

Prin prisma prevederilor art.6 al Convenției, obligația de motivare a deciziilor variază în funcție de natura acestora, *iar instanța nu este obligată să dea un răspuns detaliat la fiecare argument înaintat de justițiabil*. Instanțele judecătorești sînt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care **sînt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special** în hotărîre.

Astfel, avînd în vedere că celelalte argumente ale reclamantei expuse în acțiune sînt irelevante esenței speței și rezultatului hotărîrii, raportîndu-le la practica Curții Europene și la textele de lege prevăzute de art.239 și art.240 CPC, instanța le apreciază critic și nu consideră necesar de a le da o explicație separată în hotărîre acestora.

În concluzie, prin prisma argumentelor cercetate în coraport probelor administrate, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea reclamantei ANPCI este neîntemeiată și urmează a fi respinsă integral.

În conformitate cu prevederile art.48 – 49 din Legea nr.139 din 02.07.2010 „Privind dreptul de autor și drepturile conexe”, art.118, art.238-241 Cod de Procedură Civilă, instanța de judecată,

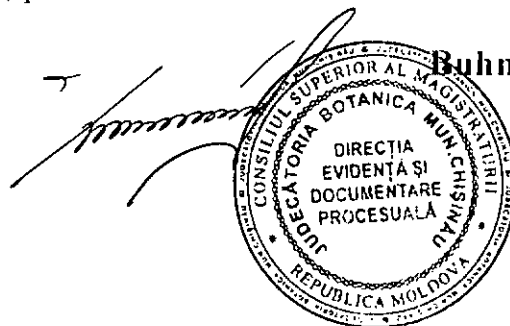
HOTĂRĂȘTE:

Acțiunea Asociației Naționale pentru Protecția Creației Intelectuale (ANPCI) către Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova (AsDAC) cu privire la încasarea remunerației de autor pentru perioada 01.08.2012-11.12.2012, precum și sumele colectate în calitate de remunerație de autor pentru perioada 01.08.2012-11.12.2012 în sumă de 2256821, 52 lei - se respinge ca fiind neîntemeiată.

Se anulează măsura de asigurare aplicată prin încheierea Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 11.10.2013.

Hotărârea cu drept de apel în Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Botanica.

**Președintele ședinței,
judecătorul**

Buhnaci Virgiliu